

ANALIZA E KORNIZËS LIGJORE PËR
GJUHËN E URREJTJES NË
MAQEDONINË E VERIUT

DOKUMENT PËRMBLEDHËS
I POLITIKAVE PUBLIKE

DOKUMENT PËRMBLEDHËS I POLITIKAVE PUBLIKE

Analiza e kornizës ligjore për gjuhën e urrejtjes në Maqedoninë e Veriut

Komiteti i Helsinkit për të Drejtat e Njeriut

Shkup
Tetor, 2023

This publication was funded by the European Union. Its contents are the sole responsibility of the Helsinki Committee for Human Rights Skopje and do not necessarily reflect the views of the European Union.

Funded by
the European Union

Закнување на националните
заштитни механизми против
говор на омраза

PËRMBLEDHJE

Gjuha e urrejtjes si një trend shqetësues është gjithnjë e më e pranishme në Maqedoninë e Veriut. Ndërsa të rinjtë janë më shpesh autorë dhe viktimë, është me rëndësi të madhe që ajo të njihet, të raportohet dhe të përpunohet më tej në mënyrë adekuate, duke marrë parasysh se gjuha e urrejtjes është gjithashtu hapi i parë para dhunës së vërtetë. Edhe pse ekzistojnë dispozita të caktuara penale, kuadrit aktual ligjor i mungon një përkufizim dhe qëndrueshmëri e qartë në sanksionimin dhe parandalimin e gjuhës së urrejtjes. Ky dokument paraqet boshllëqet në legjislacionin kombëtar, e analizon atë në dritën e standardeve të BE-së dhe propozon rekomandime specifike për adresimin efektiv të problemit.

PYETJE KYÇE:

- Mungesa e një përkufizimi të qartë të gjuhës së urrejtjes në Kodin Penal.
 - Dallim i pamjaftueshëm midis gjuhës së urrejtjes dhe fyerjes personale ose shpifjes.
 - Mjete të pamjaftueshme civile dhe administrative (pagesa e kompensimit, fshirja, bllokimi, ndalimi dhe publikimi i një konfirmimi se deklarata përbën gjuhë urrejtjeje, si dhe sipas ligjit administrativ: gjoba dhe humbja e licensës).
 - Mospërputhje me Aktin e Shërbimeve Dixhitale të BE-së dhe udhëzimet e Këshillit të Evropës.
 - Mandat i kufizuar i institucioneve kryesore për një qasje sistemike ndaj gjuhës së urrejtjes.
-

Analiza juridike dhe boshllëqet

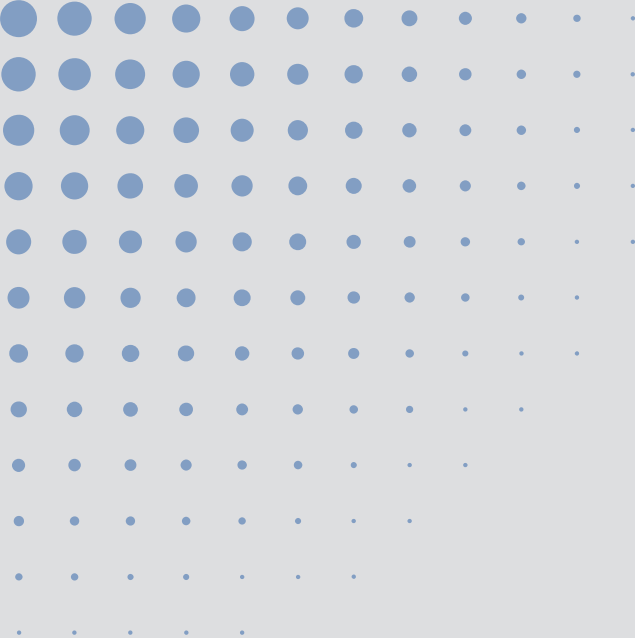
Kodi Penal aktualisht nuk ka një nen specifik që rregullon në mënyrë të qartë gjuhën e urrejtjes. Dispozitat ekzistuese (p.sh. nenet 319, 394) mbulojnë disa aspekte, por nuk ofrojnë një mekanizëm të unifikuar dhe efektiv sanksionimi. E drejta civile dhe administrative, veçanërisht Ligji për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi, nuk ofrojnë një mandat të qartë për institucione të tilla si Komisioni për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi (KPMĐ) për të vepruar kundër gjuhës së urrejtjes.

Standardet ndërkombëtare dhe evropiane

Standardet e BE-së dhe të Këshillit të Evropës kërkojnë përkufizime të qarta ligjore, sanksione proporcionale dhe mekanizma për të mbrojtur nga abuzimi. Akti i Shërbimeve Dixhitale të BE-së parashikon detyrime për platformat online për të hequr gjuhën e urrejtjes në kohën e duhur. Korniza ligjore e Maqedonisë së Veriut duhet të përfshijë këto elementë për t'u përputhur me detyrimet e anëtarësimit në BE dhe për të siguruar mbrojtje për grupet e marginalizuara.

REKOMANDIME

- Të futet një dispozitë e veçantë në Kodin Penal për të përcaktuar dhe sanksionuar gjuhën e urrejtjes.
- Të miratohen udhëzime të qarta për interpretimin dhe zbatimin nga gjykatat dhe policia.
- Të fuqizohet Komisioni për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi me kompetencë të qartë për gjuhën e urrejtjes.
- Të forcohet rregullimi i medias dhe të futen detyrime për platformat online për të kontrolluar gjuhën e urrejtjes.
- Të promovohen masa restauruese (shërbim komunitar) për autorët e krimit.
- Të zhvillohen trajnime për gjyqtarët dhe prokurorët mbi zbatimin e praktikës evropiane.

Funded by
the European Union

Зајакнување на националните
заштитни механизми против
говор на омраза

ХЕЛСИНШКИ
КОМИТЕТ
ЗА ЧОВЕКОВИ
ПРАВА